

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาวิธีการบริหารสินเชื่อตลอดจนวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ รับผิดชอบการดำเนินงานในเขต อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่การดำเนินงานสินเชื่อ ครอบคลุม 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านกาด ตำบลคอนเปา ตำบลทุ่งร่วงทอง ตำบลทุ่งปี่ และตำบลแม่วิน มีลูกค้าที่ดำเนินธุรกิจด้านสินเชื่อกับธนาคาร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2550 จำนวน 3,370 ราย โดยผู้ศึกษาได้เลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นลูกค้าของธนาคาร โดยเลือกสุ่มตัวอย่างลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระจำนวน 100 ราย และลูกค้าที่ไม่มีหนี้ค้างชำระจำนวน 100 ราย โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ผู้ศึกษาได้เลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยสุ่มตัวอย่างลูกค้าจากลูกค้าทั้ง 5 ตำบล ซึ่งสุ่มตัวอย่างจากลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระและลูกค้าที่ไม่มีหนี้ค้างชำระ ตำบลละ 40 ราย แบ่งเป็นลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระจำนวน 20 ราย และลูกค้าที่ไม่มีหนี้ค้างชำระจำนวน 20 ราย รวมทั้งหมด 5 ตำบล ได้จำนวนลูกค้าทั้งหมด 200 ราย

กลุ่มที่ 2 เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการให้สินเชื่อของธนาคาร ประกอบด้วยผู้จัดการสาขา ผู้ช่วยผู้จัดการสาขา หัวหน้าหน่วย และพนักงานพัฒนาธุรกิจ โดยให้เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) รวมจำนวนทั้งหมด 8 ราย

3.2 วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาเรื่องการบริหารสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ มีดังนี้

3.2.1 การศึกษาวิธีการในการบริหารสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับ

1) วิธีการในการบริหารสินเชื่อ จะใช้การสอบถามจากพนักงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารสินเชื่อของธนาคาร ในเรื่องของการวางแผนในการบริหาร การพิจารณาก่อนการให้สินเชื่อ และการดำเนินการหลังจากการให้สินเชื่อ รวมทั้งหลักการวิเคราะห์สินเชื่อ และการแก้ไขปัญหาในการเกิดหนี้ค้างชำระ ซึ่งข้อมูลจะได้อาจจากการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องในการบริหารสินเชื่อตามวิธีปฏิบัติของธนาคาร

2) เปรียบเทียบผลการดำเนินงานย้อนหลัง 3 ปีที่ผ่านมา ได้แก่ปีบัญชี 2547 ถึงปีบัญชี 2549 ซึ่งจะศึกษาได้จากแฟ้มข้อมูลผลการดำเนินงานของธนาคาร

3.2.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านลูกค้า ได้แก่ คุณลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ และสุขภาพ วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน ลักษณะการนำเงินไปใช้ ความสามารถในการชำระหนี้ ความตั้งใจในการชำระหนี้ ส่วนปัจจัยทางด้านธนาคาร ได้แก่ นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับสินเชื่อ คุณสมบัติของพนักงานธนาคาร การมีข้อมูลรายละเอียดของลูกค้า โดยจะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในส่วนของกลุ่มลูกค้าและกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้สินเชื่อของธนาคาร

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาเรื่องการบริหารสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยผู้ศึกษา ได้กำหนดแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาดังต่อไปนี้

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการออกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากลูกค้า และผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มตัวอย่างคือ

กลุ่มที่ 1 เป็นลูกค้าของธนาคารที่มีหนี้ค้างชำระและไม่มีหนี้ค้างชำระ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

กลุ่มที่ 2 เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการให้สินเชื่อของธนาคาร ประกอบด้วยผู้จัดการสาขา ผู้ช่วยผู้จัดการสาขา หัวหน้าหน่วย และพนักงานพัฒนาธุรกิจ โดยให้เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เป็นข้อมูล que ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมจากตำราและเอกสาร ต่าง ๆ ของธนาคาร เช่น สรุปผลการดำเนินงานสาขา ตั้งแต่ปีบัญชี 2547 ถึงปีบัญชี 2549 และข้อมูลลูกค้าของ ธนาคาร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2550 รวมทั้งเอกสารประกอบการอบรมทางด้านสินเชื่อของธนาคาร และหลักวิธีการบริหารสินเชื่อของ ธ.ก.ส. เป็นต้น

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองมีจำนวน 2 ชุดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับกลุ่มลูกค้าธนาคาร

โดยเลือกสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระจำนวน 100 ราย และกลุ่มลูกค้าที่ไม่มีหนี้ค้างชำระจำนวน 100 ราย รวมทั้งหมด 200 ราย เป็นคำถามปลายเปิดและปลายปิด (Open-ended and Close-ended Questions) จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพทางสังคม สุขภาพ โรคประจำตัว ระยะเวลาที่เข้าเป็นลูกค้า โดย ข้อคำถามทั้งหมดเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สินเชื่อของลูกค้า ได้แก่ วัตถุประสงค์การกู้เงิน จำนวนเงินกู้ หลักประกัน การนำเงินกู้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ การนำเงินกู้ไปใช้ในด้านอื่น ๆ การ ได้รับคำแนะนำการใช้สินเชื่อจากธนาคาร ความรู้ความสามารถในการประกอบการ โดยข้อคำถาม ทั้งหมดเป็นแบบปลายเปิดและปลายปิด (Open-ended and Close-ended Questions)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระหนี้ ได้แก่ ประวัติการชำระหนี้ ประเภท สัญญาที่ค้างชำระ จำนวนเงินที่ค้างชำระ ระยะเวลาที่ค้างชำระ สาเหตุของการเกิดหนี้ค้างชำระ ความสามารถในการชำระหนี้ ความตั้งใจในการชำระหนี้ โดยข้อคำถามทั้งหมดเป็นแบบปลายเปิด และปลายปิด (Open-ended and Close-ended Questions)

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการให้สินเชื่อของธนาคาร

โดยมีผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้สินเชื่อจำนวน 8 ราย ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดและ ปลายปิด (Open-ended and Close-ended Questions) จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา ตำแหน่งงาน อายุการทำงาน โดยข้อคำถามทั้งหมดเป็นแบบให้เลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อ ได้แก่ การจัดโครงสร้างการบริหาร สินเชื่อ หลักเกณฑ์ในการบริหารสินเชื่อ หลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อ ข้อผิดพลาดในการ

พิจารณาสินเชื่อ การพัฒนาความรู้ของพนักงาน การจัดการเกี่ยวกับข้อมูลของลูกค้า โดยข้อคำถามทั้งหมดเป็นแบบให้เลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารสินเชื่อของธนาคาร ได้แก่ ปัจจัยทางด้านนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวกับสินเชื่อ ปัจจัยทางด้านคุณสมบัติของพนักงาน ปัจจัยทางการมีข้อมูลรายละเอียดของลูกค้า โดยเป็นคำถามแบบกำหนดน้ำหนักคำตอบตามระดับความสำคัญ โดยอาศัยเกณฑ์ของ Likert Scale ซึ่งมีทางเลือกตอบได้ 3 ระดับ ได้แก่ มาก ปานกลาง น้อย ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้

สำคัญมาก	3	คะแนน
สำคัญปานกลาง	2	คะแนน
สำคัญน้อย	1	คะแนน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 208 ราย มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

1. ค่าความถี่ (Frequency)
2. ค่าอัตราร้อย (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ในส่วนที่เป็นข้อคิดเห็น ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ความคิดเห็นในส่วนที่ 3 ในแบบสอบถามชุดที่ 1 ในข้อที่เกี่ยวกับคำถามที่เป็นความคิดเห็น จะใช้การเลือกลำดับ 9 ลำดับ ในการหาความสำคัญ โดยใช้หลักการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

ความสำคัญอันดับที่ 1	9	คะแนน
ความสำคัญอันดับที่ 2	8	คะแนน
ความสำคัญอันดับที่ 3	7	คะแนน
ความสำคัญอันดับที่ 4	6	คะแนน
ความสำคัญอันดับที่ 5	5	คะแนน
ความสำคัญอันดับที่ 6	4	คะแนน
ความสำคัญอันดับที่ 7	3	คะแนน

ความสำคัญอันดับที่ 8	2	คะแนน
ความสำคัญอันดับที่ 9	1	คะแนน

โดยค่าคะแนนที่ได้เป็นรายชื่อ แปลความหมายตามน้ำหนักของคะแนนที่ได้รับตามลำดับ เพื่อใช้ในการแปลผลหาลำดับความสำคัญ โดยข้อที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดให้มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 และข้อที่มีค่าน้ำหนักน้อยที่สุดให้มีความสำคัญลำดับที่ 9 ตามลำดับลงมา

ในแบบสอบถามชุดที่ 2 เกี่ยวกับลำดับความสำคัญ จะใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มาอธิบายโดยใช้หลักการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

มาก	3	คะแนน
ปานกลาง	2	คะแนน
น้อย	1	คะแนน

โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ได้เป็นรายชื่อ แปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์กำหนดช่วงคะแนนเพื่อใช้ในการแปลผล ดังนี้

2.36 – 3.00	มีความสำคัญต่อการบริหารสินเชื่ออยู่ในระดับมาก
1.68 – 2.35	มีความสำคัญต่อการบริหารสินเชื่ออยู่ในระดับปานกลาง
1.00 – 1.67	มีความสำคัญต่อการบริหารสินเชื่ออยู่ในระดับน้อย

ข้อสรุปที่ได้จะนำไปสู่การเสนอผลรายงานการศึกษา ในรูปแบบของตาราง และการบรรยายความโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์